

Mijn account

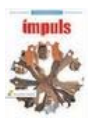

Start Over deze site Nieuws Ondersteuning Contact

Overzichtspagina methode

Snelmenu:

Maak een keuze

[← Alle 8 resultaten.](#)**Impuls, maatschappijleer 1 voor het vmbo, 3e editie**

Bemmelen, J. van; Meijer, A.; Pols, J. van der; [et al.]
 Noordhoff Uitgevers VO
 2011-2015

635 Delen

[voeg toe aan vergelijking](#)[Bookmark deze pagina](#)[Print leermiddel informatie](#)[Meld een fout of omissie](#)**Methodes vergelijken**

Selecteer minstens twee methodes via 'Voeg toe aan vergelijking'

Overzicht

Beschrijving (1)

Ervaring (0)

Analyse (0)

Uw mening

Beschrijving: Impuls, maatschappijleer 1**Samenvatting**

Impuls, maatschappijleer 1 voor vmbo, is een multimediale methode die bestaat uit een (gecombineerd) leerwerkboek voor vmbo-basis en een informatieboek en werkboek voor vmbo-kgt. Deze boeken, evenals de docentenhandleiding (inclusief toetsen en antwoordboeken), zijn digitaal beschikbaar via www.impuls.noordhoff.nl.

De boeken zijn in full colour en hebben een flexibele kaft. Ze zijn kleurrijk en bevatten afwisselende illustraties ('bronnen'). Begrippen zijn vetgedrukt. De leerteksten zijn opgebouwd uit korte alinea's.

Als uitgangspunten van de methode gelden onder meer: dicht bij de belevingswereld van jonge mensen, het aanleren van kritisch-democratisch burgerschap en 'leren door te doen'.

In de hoofdstukken worden de thema's uit het examenprogramma behandeld: een inleiding op maatschappijleer; opvoeding; ongelijkheid; macht. Deze thema's worden vervolgens toegepast in de hoofdstukken over de multiculturele samenleving, massamedia en criminaliteit.

Elk hoofdstuk en daarbinnen elke paragraaf gaan uit van een vraagstelling.

De reguliere hoofdstukken starten telkens met een introductie onder de kop 'puberruil' en een starttaak.

Daarna volgen de paragrafen: drie kernparagrafen, afgewisseld met de paragrafen 'meer weten'. Voor de theoretische leerweg is er een extra paragraaf over het thema Vroeger en andere plekken in de wereld. Per paragraaf is er op het eind een korte samenvatting; per hoofdstuk een uitgebreidere samenvatting.

Impuls geeft twee mogelijke jaarplanningen: voor maatschappijleer als 1 uurs-vak in leerjaar 3 en 4 of als 2 uurs-vak in leerjaar 3.

Er zijn afwisselende opdrachten, ict-opdrachten en onderzoekjes. Op het eind van elk hoofdstuk is er een praktische opdracht, voorzien van instructie en stappenplan voor de leerling.

De opdrachten kunnen zelfstandig, in tweetallen of groepjes gemaakt worden.

Differentiatie is mogelijk door een keuze te maken in opdrachten, starttaken, praktische opdrachten en werkvormen (individueel, tweetallen, groepjes). Verdiepingsmateriaal wordt aangeboden in de paragrafen 'Meer weten' en via de website (met PowerPoints, filmpjes, artikelen). Per hoofdstuk zijn er twee toetsen. Voor leerlingen is er per hoofdstuk een diagnostische toets en een verwijzing naar een digitale interactieve oefentoets.

Het ict-materiaal is uitgebreid en bevat veel extra materiaal (filmpjes, PowerPoints), oefentoetsen, mindmaps, webquests, enzovoort.

Voor de docent verschijnt zes maal per jaar het digitale magazine Digizine Impuls met actuele onderwerpen.

Samenstelling

Impuls, maatschappijleer 1 voor vmbo bestaat uit een (gecombineerd) leerwerkboek voor vmbo-basis en een informatieboek en werkboek voor vmbo-kgt. De boeken zijn ook digitaal beschikbaar via www.impuls.noordhoff.nl.

De docentenhandleiding is alleen in digitale vorm, online beschikbaar. De antwoordenboeken (basis en kgt) alsmede de toetsen en antwoordmodellen maken deel uit van de digitale docentenhandleiding.

Vormgeving

Het leerwerkboek (vmbo-basis), het informatieboek en werkboek (vmbo-kgt) zijn in full colour en hebben een flexibele kaft. Het leerwerkboek vmbo-basis en het werkboek kgt zijn als verbruiksboek te gebruiken (er is ruimte voor het invullen of aankruisen van antwoorden). De pagina's in al de boeken zijn kleurrijk. De afzonderlijke hoofdstukken hebben allen een eigen kleur (de kop van elke pagina). In het informatieboek en het werkboek beslaat elke paragraaf twee pagina's naast elkaar (zogenaamde spread). Bij de leerteksten zijn de alinea's in de paragrafen goed herkenbaar (voorzien van kopjes in een blauw en vet lettertype). De teksten van de alinea's zijn kort (meestal maximaal een halve kolom). Belangrijke begrippen zijn vetgedrukt. Er is sprake van afwisselende illustraties (aangeduid als 'bronnen') in de vorm van foto's, cartoons, grafiekjes, songteksten, korte informatieve teksten en enkele kaartjes en tabellen. In al de boeken wordt gebruik gemaakt van een viertal iconen ('symbolen') met de volgende betekenis:

- verwijzing naar de website van <http://www.impuls.noordhoff.nl/> voor een opdracht;
- aanduiding dat de leerling het onderwerp gaat bekijken aan de hand van de zes vragen die bij maatschappijleer horen (zie leerstofinhoud);
- aanduiding dat de betreffende paragraaf gaat 'over jou en de maatschappij';
- aanduiding dat het oriëntatie op leren en werken betreft.

Didactische uitgangspunten en doelstellingen

De auteurs geven aan dat de methode vijf belangrijke uitgangspunten hanteert:

- De leerstof kent een duidelijke structuur (zie ook leerstofordening).
- De leerstof staat zo dicht mogelijk bij de belevingswereld van jonge mensen.

Doelen die van belang zijn: het inleven in anderen, 'in positieve zin zelf wat betekenen voor mensen', meningsvorming en het besef dat je de samenleving kunt beïnvloeden.

- De leerlingen krijgen een kritisch-democratisch burgerschap aangeleerd. Aspecten zijn: standpuntbepaling, het besef deel uit te maken van de samenleving (in het klein en in het groot), sociale betrokkenheid, kritisch zijn naar jezelf en anderen, meningsvorming op basis van argumenten en de 'waarheid' steeds opnieuw vinden.
- De leerstof heeft een gedegen niveau (gericht op de eindtermen van het examenprogramma).
- De opdrachten richten zich niet alleen op schools leren, maar ook op 'leren door te doen' (zie ook de werkvormen bij didactiek).

Leerstofinhoud

Leerwerkboek, informatieboek en werkboek hebben zeven hoofdstukken. In het eerste hoofdstuk is er een inleiding op het vak maatschappijleer. Hier komt aan de orde wat maatschappelijke problemen zijn en welke zes vragen maatschappijleer daarbij stelt:

1. Hoe vaak komt het probleem voor?
2. Hoe is het probleem ontstaan?
3. Wat zijn de gevolgen?
4. Wie hebben met het probleem te maken en wat is hun mening?
5. Hoe proberen zij bij de overheid hun zin te krijgen?
6. Wat doet de overheid om het probleem op te lossen?

In de hoofdstukken 2, 3 en 4 worden de benaderingswijzen van maatschappijleer uitgelegd (sociaal-cultureel, sociaaleconomisch en politiek-juridisch). In de laatste drie hoofdstukken worden telkens de benaderingswijzen toegepast. Thema's die in de afzonderlijke hoofdstukken aan de orde komen (hoofdstuktitels):

1. Inleiding: Wat is maatschappijleer? (thema: het drankgebruik onder jongeren)
2. Opvoeding: Wat is normaal?
3. Ongelijkheid: Wat is mijn voordeel?
4. Macht: Wie is de baas?
5. De multiculturele samenleving: Hoe verschillend mag je zijn?

6. Massamedia: Hoe verleidt de reclame jou?
 7. Criminaliteit en rechtspraak: Is geweld gewoon?

De auteurs geven aan dat daarmee de eindtermen van het examenprogramma gedekt zijn.

Leerstofordening

In elk hoofdstuk staan dezelfde vragen centraal:

- Hoe erg is het probleem?
- Welke visies bestaan over het probleem?
- Hoe probeert de overheid het probleem op te lossen?

Elk **hoofdstuk** en elke paragraaf hebben een duidelijke vraagstelling. De indeling van de hoofdstukken in het leerwerkboek (vmbo-basis) en informatieboek (vmbo-kgt) is in grote lijnen hetzelfde. In het leerwerkboek zijn leertekst en opdrachten geïntegreerd; in het informatieboek staat regelmatig een verwijzing naar het werkboek voor het maken van opdrachten.

De openingspagina van elk hoofdstuk in het leerwerkboek en het informatieboek (met uitzondering van hoofdstuk 1) start met een fotopagina onder de aanduiding 'puberruil'. Het betreft een vergelijking van pubers met verschillende achtergronden (levens en opvattingen). Vervolgens bestaat de inleiding van het hoofdstuk uit een korte schets waar het hoofdstuk over gaat, een samenvatting, een zogenaamde starttaak (oriëntatie op het onderwerp), een inleidende leestekst en een praktische opdracht (deze opdracht staat alleen in het kgt-informatieboek).

Daarna volgen per hoofdstuk zes (basis) of zeven (kgt) paragrafen: drie kernparagrafen, afgewisseld met paragrafen onder de noemer 'Meer weten'. De paragrafen 'meer weten!' zijn te zien als verdiepingsstof. Voor leerlingen uit de theoretische leerweg is er een extra paragraaf over vroeger en andere plekken in de wereld.

De afzonderlijke paragrafen omvatten elk een vraagstelling. Ze bestaan uit korte alinea's, voorzien van verschillende bronnen. Op het eind staat een korte samenvatting; te zien als antwoord op de vraagstelling (in vier tot zes regels).

Elk hoofdstuk wordt afgesloten met een samenvatting (in het kgt informatieboek en in het basisleerwerkboek). In het kgt-werkboek en het basisleerwerkboek volgen op het eind van het hoofdstuk een diagnostische toets 'Test je zelf' (zie evaluatie/toetsing) en de verwijzing naar een oefentoets op www.impuls.noordhoff.nl.

Een praktische opdracht sluit hier het hoofdstuk af. De praktische opdracht geeft een alternatieve manier om het hoofdstuk te behandelen. Dit kan klassikaal of in groepjes. Via de genoemde website kunnen leerlingen een planning maken en een checklist bekijken.

Tenslotte staat op de website een laatste thema. Het betreft een onderzoekje naar lichamelijke schoonheid. In de vorm van groepswork passen de leerlingen hier al het geleerde (kennis en vaardigheden) toe.

Planning/tijdsinvestering

Impuls geeft in de docentenhandleiding twee mogelijke jaarplanningen: een versie voor maatschappijleer als 2-uurs-vak in het derde leerjaar en een versie als 1-uurs-vak in leerjaar drie en vier.

Versie 1 gaat uit van 36 schoolweken (40 minus vier voor toetsweken en rapportvergaderingen) met elk twee lessen per week. In een overzicht staat vervolgens het aantal weken voor elk van de zeven hoofdstukken en de praktische opdracht op het eind. Een regulier hoofdstuk (hoofdstuk 2 tot en met 7) beslaat vijf lesweken.

Versie 2 gaat uit van zes lesweken minder in leerjaar 4. In een overzicht staat vervolgens het aantal weken in leerjaar 3 en 4 ingevuld. In leerjaar 3 komen de hoofdstukken 1 tot en met 4 aan de orde; in leerjaar 4 de hoofdstukken 5 tot en met 7, alsmede de praktische opdracht.

In de docentenhandleiding is tevens een voorbeeld gegeven van een studiewijzer voor leerlingen (een hoofdstuk verdeeld over vijf weken en tien lessen).

Didactiek (instructie en werkvormen)

Een van de uitgangspunten van de methode is 'leren door te doen'. Dit probeert men te bewerkstelligen door verschillende werkvormen, ict-opdrachten en onderzoekjes. Leerlingen oefenen burgerschapscompetenties zoals samenwerken, overleggen, discussiëren, debatteren, inleven in andere mensen en respect voor andere opvattingen. De auteurs geven aan dat waardencommunicatie een uitgangspunt is. Het is de bedoeling dat leerlingen zich bewust worden van de eigen rol in de maatschappij en zich een eigen mening vormen. Dat gebeurt door praktijkgerichte opdrachten.

Veel van de opdrachten in het basisleerwerkboek en het kgt-werkboek zijn individueel te maken (in de les

of als huiswerk); er zijn ook regelmatig groepsopdrachten.

Elk hoofdstuk gaat uit van een hoofdvraag en ook in de paragrafen wordt telkens een (deel)vraag behandeld. Elk hoofdstuk begint (onder meer) met een starttaak, die meestal in tweetallen of groepjes verricht kan worden. De opdrachten in de afzonderlijke paragrafen zijn afwisselend open vragen, gesloten vragen en invulvragen. Met iconen is aangegeven of een opdracht: verwijst naar een website; uitgaat van de zes vragen van maatschappijleer (zie leerstofinhoud); gaat over 'jou en de maatschappij'; gaat over oriëntatie op leren en werken.

Op het eind van elk hoofdstuk (2 tot en met 7) is er telkens een praktische opdracht. Het gaat om de volgende opdrachten:

- een foto soap maken (over opvoeding);
- een presentatie houden (over gezondheidszorg);
- een verkiezingscampagne maken (voor een politieke partij);
- een PowerPointpresentatie maken (over de multiculturele samenleving in de eigen wijk of stad);
- een reclamecampagne maken (voor een nieuw product);
- een rollenspel (over de rechtspraak in Nederland).

In het leerwerkboek (basis) en het werkboek (kgt) staan uitgebreide instructies en een stappenplan voor de praktische opdracht: 'wat wordt er van je verwacht', 'waaraan moet de opdracht voldoen', 'hoe ga je te werk'. In de docentenhandleiding staat een overzicht van en een toelichting op de vakvaardigheden van maatschappijleer. Het omvat de volgende onderdelen:

1. Welke onderwerpen bestudeert maatschappijleer?
2. Welke vragen stelt maatschappijleer over maatschappelijke problemen?
3. Hoe doe je onderzoek?
4. Hoe kom je tot een eigen standpunt?
5. Hoe presenteer je mondeling een standpunt?

Tevens is een overzicht van en een toelichting op algemene vaardigheden gegeven (in leerlingentaal). Het gaat om de volgende vaardigheden:

1. Onderzoek doen
2. Samenwerken
3. Informatie verzamelen
4. Werkstuk maken
5. Mondelinge presentatie houden
6. Verslag maken.

De toelichting bestaat telkens uit de onderdelen: voorbereiden, uitvoeren en terugkijken.

Zelfstandig werken

De meeste opdrachten kunnen door de leerlingen zelfstandig gemaakt worden (in de les of als huiswerk).

Voor een deel betreft dit ook het onderdeel puberruil en de starttaak in de inleiding van elk hoofdstuk en de praktische opdracht die elk hoofdstuk afsluit. Bij een deel van de opdrachten is het voor de hand liggend om ze in tweetallen of in groepjes te maken.

De instructies en het stappenplan bij de praktische opdrachten helpt leerlingen om de opdracht zelfstandig te maken (zie didactiek). Ook de toelichting op de afzonderlijke vakvaardigheden en algemene vaardigheden biedt ondersteuning (zie didactiek).

Samenvattingen van zowel de afzonderlijke paragrafen (compact) als elk hoofdstuk in geheel (uitgebreider), zijn een hulpmiddel voor de leerling bij de zelfstandige verwerking van de leerstof.

Differentiatie

Differentiatie is mogelijk door een keuze te maken in opdrachten, starttaken, praktische opdrachten en werkvormen (individueel, tweetallen, groepjes).

Verdiepingsmateriaal wordt aangeboden in de paragrafen 'Meer weten' en via de website (met PowerPoints, filmpjes, artikelen).

Voor de basisberoepsgerichte leerweg is in het basisleerwerkboek gekozen om vragen, opdrachten en leertekst in één oogopslag te zien, zodat de leerlingen niet hoeven te bladeren. Verder is gekozen voor een aangepast taalniveau, minder bronnen en kleinere stappen van kennis naar inzicht.

In het informatieboek en werkboek voor kgt is voor de theoretische leerweg per hoofdstuk een extra paragraaf toegevoegd (te zien als verdieping van het thema: vroeger en andere plekken).

Evaluatie/toetsing

In de digitale docentenhandleiding zijn voor elk hoofdstuk (2 tot en met 7) twee toetsen opgenomen. Per toets zijn er telkens twaalf vragen (basis) of zestien vragen (kgt, waarvan vier vragen voor de extra paragraaf van de theoretische leerweg). Het betreft zowel gesloten (meerkeuze) als open vragen. Bij een aantal vragen zijn er (korte) bronnen toegevoegd. Alle toetsen zijn voorzien van antwoordmodellen. Al deze toetsen zijn ook als Wintoets beschikbaar (tevens voorzien van antwoordmodellen).

Voor de leerlingen is er op het eind van elk hoofdstuk een diagnostische toets 'Test je zelf' met een tiental meerkeuzevragen (met drie antwoordmogelijkheden) en de verwijzing naar een digitale interactieve oefentoets (met meerkeuzevragen) op www.impuls.noordhoff.nl.

ICT

Impuls is een multimediale methode. Al het materiaal (leerwerkboek basis en informatieboek en werkboek kgt, docentenhandleiding, toetsen, enzovoort) is digitaal beschikbaar via www.impuls.noordhoff.nl. Op deze plek staat ook veel extra materiaal in de vorm van extra bronnen en theorie (filmpjes, artikelen, PowerPoints), interactieve oefentoetsen, mindmaps, webquests (onderzoeksopdrachten op internet), extra opdrachten bij het leerwerk en de afsluitende praktische opdracht.

De docent kan tevens eigen materiaal toevoegen, huiswerk plannen, leerstof arrangeren of de voortgang van leerlingen bijhouden.

Bovendien heeft de docent toegang tot het zogenaamde Digizine Impuls, een digitaal magazine dat zes maal per jaar verschijnt en actuele onderwerpen aansnijdt, voorzien van artikelen, filmpjes en digitale verwijzingen. Ook zijn opdrachten toegevoegd. In het Digizine archief staan alle eerdere uitgaven van Digizine (vanaf najaar 2011).

Voor docenten bestaat de mogelijkheid om zich voor de zogenaamde Studiekit app te registreren.

Aansluiting/afstemming en implementatie

Met de 'stap-voor-stap handleiding' wordt getoond hoe de docent met het docentenmateriaal op de website aan de slag kan en hoe de online presentatietool 'Digicoach' ingezet kan worden. Hiermee kan lesmateriaal gepresenteerd worden via beamer, whiteboard of digitaal schoolbord.

Via de website bestaat de mogelijkheid om leerstof te arrangeren, (bronnen)materiaal toe te voegen en dit uit te wisselen met andere docenten.

Via de Servicedesk Digitale Leermiddelen kan de docent ondersteuning en training krijgen.

Algemene informatie

Voor beschrijving geraadpleegde materialen

- Leerwerkboek bovenbouw basis
- Informatieboek bovenbouw kgt
- Werkboek bovenbouw kgt
- Docentenpakket bkg online

Naam/functie van de beschrijver

Han Noordink, leerplanontwikkelaar SLO

Datum afronding beschrijving

15 augustus 2013

